

NAŠ GLAZBENI ŽIVOT

Pregled koncertne djelatnosti u Rijeci u prvoj polovici sezone 1969-70

4. listopada održana je u Narodnom kazalištu »Ivan Zajc« koncertna izvedba opere »Porin« Vatroslava Lisinskog u čast 150-godišnjice njegova rođenja. Nakon uvodne riječi Emila Cossetta, potpredsjednika Odbora za proslavu jubilarne godišnjice V. Lisinskog, opera »Porin« predstavljena je u cjelini, i to u verziji koju je napravio Boris Papandopulo za scensku izvedbu u Rijeci pred dvije sezone, a koji je također i ovog puta dirigirao kao gost. Vrlo dobro posjećeno gledalište, oduševljen prijem u svečanaj atmosferi, iskustvo, zanos i angažiran pristup djelu rezultirao je izvedbom koja je odisala uravnoteženošću između pojedinih izvodilačkih skupina. Sudjelovali su: Ljubo Strgačić — Porin, Zorka Wolf — Zorka, Franjo Godec — Sveslav, Tatjana Jurić-Nunzi — Irmengarda, Drago Duić-Kocelin, Ksenija Galić — Klotilda i Branko Žiger — Klodvig, uz zbor i orkestar Narodnog kazališta »Ivan Zajc«.

17. listopada službeno je otvorena sezona Koncertnog ureda u Rijeci s koncertom koji je nosio podnaslov »In memoriam Vally Ružička«. Koncert su organizirali Koncertni ured, Muzička omladina i Muzička škola »Ivan Matetić Ronjgov«, a sudjelovali su riječki vokalni i instrumentalni umjetnici Zorka Wolf, Blanka Zec, Franjo Godec, Margarita Togunjac (soprolevači) Attila Szábo (violina), Emerik Gregur (flauta), Nina Kraljić (klavir), Aleks Pavletić (violončelo), Jelka Kindler i Davorin Hauptfeld, (klavirska pratnja), te komorni sastav »Collegium musicum fluminense« (Attila i Margit Szábo (violine), Lívio Floris (gitar) i Josip Sepić, violončelo. Na rasporedu su bili zastupani: Bach, Monteverdi, Händel, Mozart, Corelli, Giordani, Jelić, Martini, Beethoven, Matz, Fauré, Rosenmüller. Uvodnu riječ održao je V. Fajdetić koji je ujedno evocirao uspomenu na preminulu direktoricu Koncertnog ureda što ga je ona vodila od njegova osnutka do svoje smrti, tj. malone četvrt stoljeća.

20. listopada održan je u Narodnom kazalištu »Ivan Zajc« simfonijski koncert pod ravnanjem Davorina Hauptfelda, kao solist nastupio je Jurica Muraj. Koncert je imao opći naslov »Veće francuskih majstora« i na njemu su bili predstavljeni:

Ravel (»Gouperinov grob«), Franck (»Varijacije za klavir i orkestar«), Debussy (Faunovo popodne« i »Tri nocturna« s naslovima »Oblaci«, »Svečanosti« i »Sirene«). U posljednjem nocturnu sudjelovao je i ženski operni zbor.

Koncert je bio posjećen, a u ostvarenju intonirana smirenost u duhu težnje za dinamičkim nijansiranjem i postizavanjem specifičnog francuskog izraza.

21. listopada održan je u dvorani hotela »Kvarner« u Opatiji simfonijski koncert Slovačke filharmonije kojom je dirigirao Ladislav Slovak, a kao solist nastupio je slovački violinist Petr Messiereur. Izvedena su djela Webera, (Uvertira operi »Oberon«), Dvoráka (Koncert za violinu i orkestar, a-mol) i Beethovena (V simfonija). Što se tiče izvedbe koncert je bio izvanredan umjetnički doživljaj, ali slaba organizacija i propaganda učinila je da ovo izvanredno koncertno veče nije u Opatiji bilo dobro posjećeno pa je šteta da nije održano u Rijeci.

Naime, skućeni prostor poluprazne dvorane ostavljao je mučan dojam, brojnija riječka koncertna publika ostala je prikraćena, a sve to zajedno nije mogla biti moralna zadovoljština umjetnicima za njihovo visoko umjetničko ostvarenje.

23. listopada održana je u Domu JNA Muzička tribina na kojoj je proslavljena 150-godišnjica V. Lisinskog. Uz sudjelovanje opernih solista Zorke Wolf, Mirjane Šebalj, Ljube Strgačića i Franje Godeca, te Pjevačkog zbora »Ivan Matetić Ronjgov« pod ravnanjem Duška Prašeljca. Vladimir Fajdetić održao je predavanja o značenju V. Lisinskog za našu umjetnost i u toku predavanja živim ilustracijama navedenih sudionika predočio dio umjetničke baštine Lisinskog. Na klaviru je pratio Duško Marčelja.

24. listopada nastupio je u dvorani Pomorskog i povijesnog muzeja talijanski pijanist Dino Ciani koji je rodom Riječanin, pa se ovom prilikom prvi put predstavio u svom rodnom gradu. Njegov koncert imao je naslov »Klavirske fantazije«, a tom prilikom bili su predstavljeni Mozart, Beethoven, Chopin i Schumann. Oduševljenoj publici kao dodatak umjetnik je izveo briljantni Scherzo iz Weberove Sonate AS-dur.

3. studenoga u Narodnom kazalištu održan je simfonijski koncert pod ravnanjem Borisa Papandopula na kome je kao solist sudjelovao Josip Klima, violina. Izvedena su djela Čajkovskog, (»Romeo i Julija«, fantazija — uvertira, (Papandopula?) »Koncert za violinu i orkestar«)

i Rimskog-Korsakova »Šeherezada«. Koncert je osobito lijepo uspio, prvenstveno zaslugom B. Papandopula koji je pokazao svoje veliko iskustvo i iz orkestra izvukao osobito mnogo.

12—16. listopada održane su u Opatiji glazbene priredbe »Jugoslavenske muzičke tribine«, na kojoj je znatan broj djela doživio svoju prazvedbu. Stvaralaštvo, koje je na tribini predstavljeno, može se klasificirati u tri skupine: starija generacija ne istražuje puno problematiku novog zvuka i kompoziciono-tehničkih postupaka; mlada generacija traži nove zvukovne kombinacije zanemarujući često melodiju, harmoniju i ritam čime stoji kao suprotni pol starijima; između jednih i drugih, odnosno između ta dva pola, nalazi se skupina i starijih i mladih koja nastoji spojiti tradiciju s novim strujanjima. U okviru tribine održano je nekoliko zanimljivih diskusija: o položaju skladatelja u našem društvu, o vrijednosti glazbenog eksperimentiranja u naše vrijeme i o jugoslavenskoj muzikologiji u odnosu na naše stvaralaštvo.

12. i 13. studenoga gostovao je u palači Pomorskog i povijesnog muzeja bečki sastav za staru glazbu »Les Menestrels«. Umjetnici su na starijskim glazbalima izvodili značajna djela XIII do XVII st. Koncert je imao umjetničku, didaktičnu i kulturno-povijesnu vrijednost.

22. studenoga u riječkoj Katedrali izvršena je kolaudacija novih orgulja, kojom prilikom su izvedena djela Bacha, Händela, Odaka, Dugana i Wenzwla.

Puna crkva, gdje je prije toga bila i svečana misa s posvetom orgulja, bila je znak velikog zanimanja riječkih vjernika za ovaj događaj, na kome su sudjelovali domaći izvođači, koji su svoj program vrlo brižljivo pripremili, što je sve ostavilo ugodan dojam.

28. studenoga nastupio je u dvorani Općinske skupštine novoosnovani komorni sastav »Kvarner« (12 pjevača), koji je pod vodstvom Vladimira Fajdetića predstavio djela naših skladatelja Lisinskog, Novaka, Lhotke, Gotovca, Grgoševića, Žganca, Matetića — Ronjgova i drugih.

10. i 11. prosinca gostovao je u Rijeci belgijski Kvartet »Orpheus« (flauta, violina, viola i violončelo). Prvi koncert bio je u dvorani Pomorskog i povijesnog muzeja, za građanstvo, a drugi je održan u dvorani gimnazije »Mirko Lenac« za muzičku omladinu. Na rasporedu su zastupani: Haydn, Huybrecht, Schubert, Roussel, Kodaly i Mozart. Iako su oba koncerta bili u izvedbi

visokog dometa, prvi koncert nije bio tako dobro posjećen kako bi se moglo očekivati, za razliku od drugog na kome je mlada publika pokazala veliku pozornost i zadovoljstvo. To je umjetnicima bila dobra zadovoljština za polupraznu dvoranu dan prije, a ujedno znak da se mladi slušatelji mogu približiti djelima visoke umjetnosti ako im se to pažljivo servira uz stručni komentar, kako je to bilo i ovaj put.

12. prosinca u dvorani Pomorskog i povijesnog muzeja održano je veće komornih djela Vatroslava Lisinskog, u organizaciji Koncertnog ureda, povodom 150-godišnjice skladateljeva rođenja. Na koncertu su sudjelovali: Darinka Šegota-Ziger, Ambroz Kukuljević, Nina Kraljić, Attila Szábo, Petja Todorova — Tatja i Riječki vokalni kvintet uz pratnju Ina Perišića. Na rasporedu su bile solo-popijevke, zborovi i instrumentalna djela u izboru V. Fajdeta.

17. prosinca u organizaciji Pomorskog i povijesnog muzeja i Zbora liječnika Hrvatske — Pododbor Rijeka, održana je svečana akademija s koncertom povodom 100-godišnjice rođenja Franje Kresnika, (16. XII 1869. — 3. VI 1943.) liječnika i graditelja gudačkih glazbala. Na priredbi su izvedena djela Bacha, Jarnovića, Tartinija, Corellija i Vivaldija, a sudjelovali su Margit i Attila Szábo (violine), Josip Sepić (violončelo), Davorin Hauptfeld (klavirska pratnja). O dru Kresniku kao liječniku govorio je Nikola Korin, liječnik, a o njemu kao graditelju violina i njegovim graditeljskim postavkama govorio je V. Fajdeta.

22. prosinca u Narodnom kazalištu »Ivan Zajc« izveden je simfonijski koncert pod naslovom »Veće bečke klasike«. Kao gosti sudjelovali su bečki dirigent Karl Oesterreicher i japanska pijanistica Akiko Kitagawa. Izvedena je Uvertira »Rozamunda« F. Schuberta, IV Koncert za klavir i orkestar L. v. Beethovena i Simfonija »Jupiter« W. A. Mozarta. Tokom cijele večeri osjetila se uigranost orkestra i muziciranje je bilo na osobitoj visini tako da je ovaj koncert bio osobito vrijedan umjetnički događaj što je obilan pljesak brojne publike to potpuno potvrdio.

31. prosinca održana je u Narodnom kazalištu »Ivan Zajc« tradicionalna predstava o dočecu Nove godine. Bila je to popularna opereta Ive Tijardovića »Mala Floramy«. Ova predstava imala je trostruko značenje: bila je posljednja predstava prije zatvaranja gledališta zbog rekonstrukcije i obnove zgrade, stoti nastup Miodraga Lončara kao šjor Bepa Pegule i oproštaj tenora Gina Bonellija od riječke publike. Naime, tokom predstave bili su vrlo spretno i dobro sastavljeni dodaci koji su kao umeci u dramsku radnju dali bilancu proteklog dijela sezone što je uz tombolu stvorilo vrlo

lijepo raspoloženje tako da je puna kuća odisala zadovoljstvom za predstavljeno veće te je ujedno bila i kulturna zabava.

Sva djelatnost Narodnog kazališta »Ivan Zajc« prenijet će se u kino »Neboder« i u druge pogodne prostorije što će trajati po predviđanjima dvije godine tako da bi se ponovno otvorenje obnovljene kazališne zgrade izvršilo 1971. na 25-godišnjicu uspostave stalnog kazališta u Rijeci.

9. siječnja u dvorani Pomorskog i povijesnog muzeja održan je koncert Vesne Miletić-Pilepić (klavir) koja je izvela djela Bacha, Beethovena, Tajčevića, Chopina, Prokofjeva i u dodatku Debussya.

16. siječnja održano u dvorani Pomorskog i povijesnog muzeja »Veće sonata« na kome su nastupili: švicarski čelist Rama Jucker i naš pijanist Fredi Došek. Oni su izveli djela Ph. E. Bacha, Mendelssohna, Gagnebina i Beethovena. Lijepim, plemenitim i toplim tonom Rama Jucker osvojio je publiku čemu je s druge strane pridonio i Fredi Došek izvrsnom suradnjom s obzirom na ravnopravnost muziciranja u sonatama. Koncert je predstavljao sadržajnu jedinstvenost u širokom rasponu jer je iznio jedan oblik u raznim razdobljima, iznoseći ozbiljnost pristupa djelima i izvrsno muziciranje. Pri tom tehnika nije bila samoj sebi svrha, nego je služila kao sredstvo za bolje iznošenje umjetničkih misli, daleko od ispraznog virtuoiziteta.

V. F.

Dubrovački gradski orkestar i njegovi uspjesi

Iako se o Gradskom orkestru ne piše često — ovo muzičko tijelo redovito nastupa i još redovitije bilježi svoje uspjehe. Orkestar godišnje priređuje oko stotinu koncerata samostalno i kao komorni ansambl RTZ, a osim toga snima i za ostale radio-televizijske kuće, te nastupa na turnejama po Jugoslaviji i inozemstvu. Orkestar također svojim zapaženim i uspješnim simfonijskim i oratorijskim koncertima stalno učestvuje na festivalskim priredbama »Dubrovačkih ljetnih igara«. U 1967. godini Gradski orkestar je proslavio svoj tisući koncert. Priređujući tako simfonijske koncerte, recitale, a uključujući tu i nastupe studenata Muzičke Akademije (odjel Zagrebačke Muzičke Akademije nedavno je otvoren u Dubrovniku) — Gradski orkestar uspješno obrazuje glazbeni život Dubrovniku.

Jednim kratkim pregledom osvrnut ću se na ovogodišnju koncertnu sezonu Gradskog orkestra. Moram odmah napomenuti da koncerti Gradskog orkestra u zimskoj sezoni predstavljaju svojevrstan napor za glazbenike, obzirom na prohladnost i neakustičnost pojedinih prostora.

Prvi gost — solist sarajevska pijanistica Lia Škerl predstavila se dubrovačkoj publici 3. siječnja 1970. Mozartovim komornim koncertom za klavir i orkestar K. V. 414 — u A-duru koju je donijela nenametljivo i spontano. Osobitu pažnju privukla je Haydnova simfonija u G-duru »Paukenschlag« gdje je neposrednost u izvođenju došla do punog izražaja. Ritmička preciznost, koja daje draž ovoj skladbi, bila je prisutna, a maestro Anton Nanut vrlo je decentno i sugestivno ravnao izvedbom.

Operno veće, održano 4. veljače 1970. u kazalištu »Marina Držića« donijelo nam je nova iznenađenja. Kao gost nastupio je tenor *Sergije Foretić* koji je ovim nastupom proslavio 35. godišnjicu svog umjetničkog rada. Iako je Foretić umjetnik u podmakloj dobi, njegove glasovne kvalitete mogu još uvijek ponijeti publiku (premda nažalost te večeri malobrojnu).

Na slijedećem koncertu *Nora Grumlikova* tumačila je Dvorakov koncert za violinu i orkestar u a-molu, op. 53 davši jednu vrlo autentičnu interpretaciju. Zanimljivo je napomenuti da je Grumlikova profesor Praške Akademije u čijoj je klasi naš violinist Tonči Vuličević, inače član Gradskog orkestra.

Nastup sovjetske čelistice *Natalije Gutman* bio je zaista pravi i posebni umjetnički doživljaj. Iako smo se u Dubrovniku imali već prilike upoznati s nekoliko vrsnih sovjetskih čelista, bio je to prvo *Valentin Fejgin* koji je nastupio 12. veljače 1969. sa Boccerinijevim koncertom za cello i orkestar, a onda izvrsni *Mstislav Rostropovič*. Treba reći da ova umjetnica ni u čemu ne zaostaje za svojim zemljacima. Izvevši Haydnov koncert u C-duru, te Rokoko varijacije za cello i orkestar Petra Iljiča Čajkovskog, dala je Gutmanova briljantnom kreativnošću nadahnutu interpretaciju koje ćemo se dugo sjećati.

U cijelom nizu nastupa su nam se predstavili vrijedni umjetnici kao: *Josef Daniel*, *Jasjenka Roter-Petrović*, *Dean Bravničar*, *Igor Gjadrov*, *Tamara Glavinović*, *Đorđe Trkulja*, *Marija Cobenzl*, *Sandy Cobenzl*, *Baldo Podić* — (Mendelssohnovom uvertirom »Lijepa Meluzina«, po prvi put izvedenom u Dubrovniku) *Vladimir Škerlak*, *Petar Toškov*, *Andras Bruhacs*, *Zdenek Brož*, *Mirjana Bohanec* — *Svacov*, *Eric Hope*, *Acı Bertonec* i još niz drugih poznatih umjetnika iz zemlje i inozemstva. Posebnu pažnju izazvao je nastup sovjetskog ravnatelja *Kirila Kondrašina* koji je u Dubrovniku nastupio dva puta. Prvi put uz